

CHARTER DEUGDELIJK BESTUUR

GOOD GOVERNANCE CHARTER

VLIZ CHARTER DEUGDELIJK BESTUUR

GOOD GOVERNANCE CHARTER

versie december 2022

Deugdelijk bestuur, ofwel good governance, beoogt de bestuursstructuur en de besluitvormingsprocessen in een vereniging efficiënter te organiseren, doorzichtiger te maken en te objectiveren.

Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) heeft zich bij het ondertekenen van het Convenant tussen het Vlaams gewest en het VLIZ 2022-2026 verbonden het "Good Governance Charter" te actualiseren en publiek te maken. Als niet-beursgenoteerde onderneming in de private sector is hierbij gekozen om de aanbevelingen van de code Buysse III¹ te onderschrijven.

Het Good Governance Charter zal beschikbaar worden gesteld op de VLIZ-website². Het jaarverslag zal tevens alle relevante gebeurtenissen op het vlak van deugdelijk bestuur weergegeven.

¹ <http://codebuysse.com/nl/buyssenl.aspx>

² <http://www.vliz.be/nl/bestuurlijke-documenten>

INHOUDSTAFEL

1	Inleiding	4
1.1	Missie van VLIZ	4
1.2	Statutair doel van VLIZ.....	5
1.3	Aanvullende opdrachten	9
1.4	Charter dienstverlening.....	10
2	Deugdelijk bestuur	11
2.1	Wettelijke bepalingen met betrekking tot de governance structuur	11
2.2	Algemene uitgangspunten.....	11
2.3	Openbaarheid van bestuur.....	12
3	Leden en stakeholders	12
3.1	Leden.....	12
3.2	Algemene Vergadering	13
3.3	Stakeholders.....	15
4	Actief Bestuur	17
4.1	Taak van het Bestuur.....	17
4.2	Samenstelling van het Bestuur.....	17
4.3	Werking van het Bestuur.....	18
4.4	Benoeming van de bestuurders	18
4.5	Kwalificaties van bestuurders.....	19
4.6	Notulen.....	21
4.7	Evaluatie van het Bestuur	22
4.8	De comités van het Bestuur.....	22
5	Dagelijks bestuur van het VLIZ	22
5.1	Algemeen directeur.....	22
5.2	Directiecomité.....	23
5.3	Portfoliocomité	24
6	Adviesraad: Wetenschappelijke Commissie.....	25
6.1	Oprichting.....	25
6.2	Wetenschappelijke Kerngroep	25
6.3	Klankbordgroep.....	27
6.4	Expertengroepen	27

7	Borging en controle van goed bestuur	28
7.1	Algemeen	28
7.2	Interne en externe auditfunctie	28
7.3	Regeringscommissarissen/ toezichthouders.....	28
7.4	Wetenschappelijke Commissie	28
7.5	Performantie-indicatoren en evaluatie	28
8	Personeelsbeleid	30
9	Gedragsregels	31
9.1	Confidentialiteitsplicht.....	31
9.2	Integriteit en ethiek	31
9.3	Wetenschappelijke integriteit.....	31
9.4	Zakelijke integriteit & belangenconflicten	32
9.5	Andere bepalingen	32
10	Bekenninmaking van het Good Governance Charter	33
11	Bijlagen	33

1 INLEIDING

Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) erkent het belang en de toepassing van de beginselen inzake deugdelijk bestuur.

Het Good Governance Charter van VLIZ ("het Charter") is oorspronkelijk ontstaan vanuit het streven van VLIZ naar een doordacht systeem van goed bestuur, gebaseerd op een ondubbelzinnige en transparante verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden en een evenwichtig geheel van processen van rekenschap en verantwoording daarover. Vanuit haar bijzondere missie en belangeloze doelstelling als vzw heeft VLIZ daarbij steeds gestreefd naar de optimalisering van het maatschappelijk belang dat zij moet dienen, in het algemeen, en van al de bijzondere belanghebbenden die zij daarin moet betrekken, in het bijzonder.

Gedragen door het besef dat een doordacht systeem van deugdelijk bestuur de ontplooiing van VLIZ op lange termijn ten goede komt, wordt het Charter dan ook opgevat als een handleiding voor evenwichtige en transparante beslissings- en vertegenwoordigingsprocedures met inbegrip van een gedragscode voor alle medewerkers van VLIZ. VLIZ verbindt er zich toe om zijn deugdelijk bestuur principes voortdurend verder te ontwikkelen en aan te passen, teneinde de ontwikkelingen terzake tegemoet te komen en te voldoen aan de noden van de stakeholders.

Ontstaan als een Vlaams initiatief hecht VLIZ daarenboven tijdens elke fase van haar groei een groot belang aan een permanente en duurzame Vlaamse verankering.

Deugdelijk bestuur kadert tevens in het realiseren van de missie en van het statutair doel van VLIZ.

1.1 MISSIE VAN VLIZ

"Het VLIZ versterkt de mariene kennisopbouw en de excellentie van het marien onderzoek in Vlaanderen. De mariene werkgebieden zijn de oceaan en de zeeën, de kust en de getijgebonden systemen. De doelgroepen voor kennisopbouw zijn zowel de mariene onderzoeksgemeenschap als het onderwijsveld, het grote publiek, de beleidsverantwoordelijken en de industrie (i.k.v. blauwe economie)."

De Instelling volgt een institutionele meerjarenstrategie die vervat is in het Strategisch Plan dat de basis vormt van de jaarlijkse werkplannen. De Instelling zorgt voor de structurele interactie tussen de afdelingen van de Instelling bij de uitvoering van hun opdrachten om de operationele doelstellingen te verwezenlijken.

De instelling versterkt haar interacties met actoren in het gehele Vlaamse onderzoeks- en innovatiesysteem, zowel op algemeen niveau als specifiek aansluitend bij de missie van de Instelling. Daartoe behoren de Strategische Onderzoekscentra Imec, VIB, VITO (inclusief VLAKWA), Flanders' Make, de Vlaamse universiteiten en Vlaamse kennisinstellingen, en de relevante speerpuntclusters (in het bijzonder de Blauwe Cluster), en instellingen zoals ILVO (waardoor VLIZ ook met haar eigen competenties samenwerking met de visserij- en aquacultuursector zal nastreven), Waterbouwkundig Laboratorium, Agentschap Onroerend Erfgoed, INBO, ...

Deze interacties dragen in het bijzonder bij tot het mariene onderzoeks- en innovatie-ecosysteem.

De Instelling interageert ook met andere relevante beleids- en innovatie-actoren, zoals deze die ook opdrachten uitvoeren voor de Vlaamse, provinciale of stedelijke overheid inzake onderzoek en innovatie (O&I) in de context van de maatschappelijke uitdagingen omtrent het gebruik van de zee en het kustgebied.

De Instelling onderzoekt en ontwikkelt daarbij synergiën die mogelijk zijn bij de uitvoering van alle respectievelijke opdrachten

1.2 STATUTAIR DOEL VAN VLIZ

1.2.1 STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

De vijf **strategische doelstellingen** van het VLIZ, zoals bepaald in Artikel 6 §1 van het convenant tussen het Vlaams Gewest en het VLIZ voor de periode 2022-2026 (zie bijlage), zijn:

- SD 1 Het initiëren, ondersteunen, bevorderen en uitvoeren van innovatief en multidisciplinair marien onderzoek.
- SD 2 Het bevorderen van de nationale en internationale uitstraling van het Vlaams marien onderzoek.
- SD 3 Het fungeren als nationaal en internationaal aanspreekpunt op het gebied van het marien onderzoek.
- SD 4 Het bevorderen van de oceaangeletterdheid in Vlaanderen en van de visibiliteit van het marien onderzoek bij het grote publiek.
- SD 5 Het op maat aanreiken van wetenschappelijke data, informatie, kennis en inzichten aan de Vlaamse mariene onderzoeksgemeenschap, de bedrijven en aan beleidsverantwoordelijken op het vlak van mariene aangelegenheden.
- SD 6 Het inzetten en beheren van grote mariene onderzoeksinfrastructuur, inclusief onderzoeks-vaartuigen, een marien station en het Vlaams marien datacentrum.

1.2.2 OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Aan de strategische doelstellingen zijn veertien, vaak complexe, **operationele doelstellingen** gekoppeld.

Operationele doelstelling 1

VLIZ is de Vlaamse wetenschappelijke instelling die bevoegd is om marien onderzoek te organiseren, samenwerking binnen het mariene onderzoeks- en innovatiesysteem te bevorderen (zie Artikel 5 §2), mariene wetenschappelijke kennis op maat van verschillende doelgroepen aan te bieden, collectieve noden en wensen binnen de mariene onderzoeksgemeenschap te detecteren, de voor de mariene onderzoeksgemeenschap relevante ontwikkelingen op te volgen, de interesses van de mariene onderzoeksgemeenschap te behartigen, bijeenkomsten en wetenschappelijke prijzen te organiseren, grootschalige infrastructuur voor marien onderzoek te beheren, mariene gegevens en informatie te beheren, het Compendium voor Kust en Zee op te stellen, blauwe innovatie te faciliteren en te stimuleren, mededelingen over mariene wetenschap te publiceren, de integratie van de Vlaamse mariene wetenschap in internationale

mariene netwerken en projecten te vergemakkelijken, namens de Regering internationale organisaties te ondersteunen, en internationale mandaten op het gebied van mariene wetenschap uit te oefenen.

Operationele doelstelling 2

De Instelling voert multidisciplinair onderzoek uit en ontwikkelt onderzoek agenda's van waaruit geïdentificeerde prioriteiten worden uitgevoerd. Dit omvat kennisopbouw en netwerking, het identificeren en ontwikkelen van opportuniteiten, het verwerven van onderzoeksfinanciering en het Uitvoeren van samenwerkingsprojecten. Ze houdt daarbij rekening met de door de Vlaamse overheid onderschreven (internationale, nationale of regionale) strategieën, agenda's en beleidsdoelstellingen (waaronder Vlaamse steun aan specifieke actie lijnen van de Intergouvernementele Oceanografische Commissie en het gezamenlijk programmeringsinitiatief voor onderzoek "Gezonde en productieve zeeën en oceanen" (JPI Oceans)) en de relevante onderdelen van het EU Horizon Europe programma.

Met focus op de eigen missie inzake het mariene worden daarbij de volgende randvoorwaarden in acht genomen:

- De instelling zal bij voorkeur inzetten op collaboratief onderzoek waarbij de eigen inbreng de interacties tussen actoren en disciplines bevordert;
- De instelling zal inzetten op onderzoek dat bijdraagt aan de kennisopbouw van de klimaat-oceaan-biodiversiteitsnexus;
- De instelling zorgt voor externe advisering over haar streven naar excellent onderzoek;
- De instelling zal inzetten op onderzoek dat de onderzoeksinfrastructuur valoriseert (waaronder de databanken) en, zal, in afstemming met andere Vlaamse instellingen, zoeken naar synergiën op het vlak van gebruik van staal name, observatiesystemen, die relevant zijn voor de samenwerkende partners;
- De instelling zal bij het uitvoeren van onderzoek nagaan of en hoe de nieuw opgebouwde expertise het best kan worden ingebed in het Vlaamse mariene onderzoekslandschap (of economisch gevaloriseerd), en daarbij ook de versterking van MOGs buiten de instelling in acht nemen (versterken van het Vlaamse onderzoekslandschap).

Operationele doelstelling 3

De Instelling houdt intern toezicht op de algemene werking en het beheer en zorgt voor de communicatie tussen haar afdelingen en centra en de andere (internationale) partners van de InnovOcean Campus. Ze biedt logistieke, administratieve en financiële ondersteuning en implementeert een HR-strategie. Het 'asset management' en risicobeheer van de Instelling omvat de meerjarenplanning van de infrastructuur- en werkingsuitgaven. VLIZ organiseert filantropisch werk inclusief een ledenwerking.

Operationele doelstelling 4

De Instelling reikt technologieën en expertise aan - ook binnen Europese infrastructuurnetwerken - die toelaten onderzoek op het hoogste internationaal niveau te voeren. De Instelling stelt onderzoeksapparatuur en -infrastructuur - inclusief de RV Simon Stevin, mariene robotica, het Marien Station Oostende, observatoria en een nationale collectie staal name- en meetapparatuur - ter beschikking. Ze draagt bij tot de nationale en internationale planning en tot het uitbouwen, beheren en efficiënt inzetten van deze infrastructuur. De Instelling biedt technische en operationele expertise aan voor het gebruik van alle infrastructuur en initieert door

infrastructuur gedreven onderzoeksprojecten. De Instelling ontwikkelt en exploiteert een multidisciplinair marien observatorium voor wetenschappelijk onderzoek. De Instelling streeft actief naar innovatie in mariene observatie technologieën, bevordert de wetenschappelijke en maatschappelijke valorisatie van de verzamelde gegevens, en zet zich in voor collaboratief onderzoek om de observaties te begrijpen en te optimaliseren.

Operationele doelstelling 5

De Instelling ontwikkelt en beheert data en informatie infrastructuur ter ondersteuning van het innovatieve en multidisciplinaire mariene onderzoek. Ze fungeert enerzijds als een dienstverlenend datacenter, dat data en informatie van betrouwbare kwaliteit toegankelijk maakt voor een brede waaier van mariene (incl. kust- en estuariene) stakeholders (quadruple helix) op een efficiënte, FAIR en open manier. Daarnaast werkt ze aan innovatieve data pipelines voor dataverwerking en de automatisering daarvan, data visualisaties en -producten en zit het stevig verweven in internationale datanetwerken en -projecten.

Operationele doelstelling 6

De Instelling biedt IT-gebruikersondersteuning voor haar medewerkers en de InnovOcean Campus Partners. Ze ontwikkelt datasystemen ter ondersteuning van marien wetenschappelijk onderzoek in de brede zin van het woord, door gebruik te maken van moderne technologieën en standaarden. Deze datasystemen worden up-to-date gehouden, onderhouden en waar nodig uitgebreid, op basis van de gebruikersbehoeften. Met een IT Operations Management-systeem bewaakt en onderhoudt ze alle onderliggende systemen (applicaties, databases, servers, netwerk, ...) zodat de datasystemen operationeel en effectief blijven. Door deelname aan (inter)nationale netwerken en projecten blijft de Instelling op de hoogte van de laatste trends en technologieën.

Operationele doelstelling 7

De Instelling beheert een uitgebreide collectie wetenschappelijke literatuur ter ondersteuning van marien onderzoek en treedt op als internationaal aanspreekpunt voor mariene informatie. Doelgericht informatie-beheer zorgt ervoor dat de bibliotheekcollectie en dienstverlening beantwoordt aan de noden van wetenschappers, het grote publiek, beleid en industrie. Ter ondersteuning van Open Science promoot de Instelling Open Access tot wetenschappelijke informatie. Het Open Marien Archief (OMA) zorgt voor meer zichtbaarheid en directe toegang tot de output van de Belgische mariene onderzoeksgemeenschap. De Instelling voorziet doorzoekbare informatieproducten en -diensten.

Operationele doelstelling 8

De Instelling zorgt voor de valorisatie van mariene kennis naar wetenschap, bedrijven (in het kader van blauwe economie) en beleid. De Instelling investeert actief in de uitbouw van een wetenschappelijke kennisbasis de detectie van kennislacunes en innovatiebehoeften, met het oog op de wetenschappelijke onderbouwing van het beleid voor kust en zee, en de versterking van de mariene innovatiecapaciteit in Vlaanderen en daarbuiten. In dit verband richt ze zich op de overdracht van kennis via de ontwikkeling van beleidsrelevante producten en diensten (bv. het Compendium voor Kust en Zee), alsook op de valorisatie van wetenschappelijke kennis, technologie en expertise naar de blauwe economie.

Daartoe zal de Instelling samenwerkingsverbanden, initiatieven en (onderzoeks- en innovatie) projecten in verband met de blauwe economie en/of het mariene beleid initiëren, faciliteren, voorbereiden en uitvoeren in nauwe samenwerking met de Vlaamse mariene onderzoeksgemeenschap.

Operationele doelstelling 9

De Instelling streeft een zo breed mogelijke kennisverspreiding na rond de wetenschap van de oceaan en zeeën. Ze deelt kwaliteitsvolle informatie met zeer verscheiden doelgroepen en in diverse formaten. Innovatie in wetenschapscommunicatie en publieksbetrokkenheid (Ocean Literacy), en outreach van onderzoek door het VLIZ en zijn netwerk staan daarbij centraal. De Instelling fungeert als een informatieknooppunt voor formeel (onderwijs, STEM) en informeel leren (outreach via events, publicaties, burgerwetenschap, lezingen etc.), en promoot de Vlaamse expertise in binnen- en buitenland.

Operationele doelstelling 10

De Instelling streeft er naar de capaciteit van Vlaanderen op het vlak van mariene robotica en technologie te versnellen via nationale en internationale samenwerkingsprojecten en met een finaliteit om de groeiende maatschappelijke behoeften aan autonome oceaanobservaties af te stemmen op wetenschappelijk onderbouwde operationele capaciteit en technologische oplossingen met behulp van mariene autonome systemen. Met een focus op de valorisatie van mariene wetenschap, treedt de Instelling op als technologieleverancier en makelaar voor de mariene onderzoeksgemeenschap, de mariene en maritieme industrie en andere maatschappelijke eindgebruikers.

Operationele doelstelling 11

De Instelling kan mandaten opnemen om de Vlaamse mariene onderzoekswereld in de internationale marien-wetenschappelijke sfeer te vertegenwoordigen.

Operationele doelstelling 12

De Instelling krijgt van het Departement de mandaten om in de formele overlegfora rond beleidsdossiers inzake blauwe economie:

- a. de Vlaamse marine onderzoekswereld te vertegenwoordigen; en/of
- b. het Departement als adviseur bij te staan.

Operationele doelstelling 13

Het VLIZ ondersteunt en huisvest internationale organisaties voor de Vlaamse overheid. Het gaat om (1) het UNESCO-IOC Project Office for IODE te Oostende, (2) het secretariaat van de European Marine Board te Oostende, (3) het secretariaat van het Europees Marien Observatie- en Datanetwerk (EMODnet) te Oostende en (4) het secretariaat van het Joint Programming Initiative on Healthy and Productive Seas and Oceans (JPI Oceans) te Brussel.

De volgende randvoorwaarden zullen daarbij in acht genomen worden:

- a. ten tijde van de opmaak van de begrotingsfiches van de Instelling voor het volgende begrotingsjaar maakt de Instelling voor de instellingen waarvoor het ook personeel ter beschikking stelt (IODÉ Project Office,

European Marine Board, EMODnet, JPI Oceans) beknopte werkplannen op en legt deze voor aan het Departement. Deze beknopte werkplannen geven ook aan of er wijzigingen verwacht worden in de samenwerking en principiële taken van het door de Instelling ter beschikking gestelde personeel als basis voor de beoordeling van eventueel wijzigende werkingssubsidies;

- b. Specifiek voor het IODE Project Office wordt in oktober-november van elk jaar door VLIZ en het Project Office overlegd over de samenwerking voor activiteiten die in het komende werkjaar zullen ondersteund worden ten aanzien van de Oceaan Decade. Bij die gelegenheid wordt door VLIZ nagegaan welke opportuniteiten deze IOC-activiteiten ook kunnen betekenen voor de Vlaamse mariene onderzoeksgemeenschap (bvb. door deelname in, en bijdrages van Vlaamse mariene onderzoekers aan, IOC activiteiten).

Operationele doelstelling 14

Het VLIZ (co)organiseert de Vlaamse bijdrage tot mariene onderzoeks- infrastructuur van de ESFRI-lijst, zoals LifeWatch (e-Science and Technology European Research Infrastructure Consortium for Biodiversity and Ecosystem Research), ICOS (the Integrated Carbon Observation System) en EMBRC (European Marine Biological Resource Centre) volgens de specifieke modaliteiten die geval per geval worden ontwikkeld, en rekening houdend met de aanbevelingen die uit relevante evaluaties voortvloeien.

In functie van eventuele bijkomende opdrachten of mandaten die de Vlaamse overheid aan de Instelling wenst toe te kennen (bij het afsluiten van het convenant of later) kan het Departement voorstellen maken voor bijkomende operationele doelstellingen die door het Bestuur van de Instelling kunnen worden bekrachtigd.

1.3 AANVULLENDE OPDRACHTEN

- De Vlaamse overheid kan de Instelling belasten met bijzondere opdrachten. Die moeten passen in het maatschappelijk doel van de Instelling dat erkend is door het W&I- decreet. Bijkomende bijzondere opdrachten worden tussen partijen geregeld via een addendum bij het Convenant.
- De Instelling participeert in het Vlaamse wetenschapscommunicatie-beleid en schaaft zich achter de principes van het marketing- en communicatieplan ter zake. De wetenschapscommunicatiestrategie van VLIZ ligt daartoe in de lijn van die van de Vlaamse overheid.
- De Instelling neemt deel aan de Vlaamse vertegenwoordiging binnen de Belgische delegatie op de Uitvoerende Raad en de Algemene Vergadering van IOC, treedt op als Nationaal Oceanografisch Data- en Informatiecentrum (NODC) binnen IOC's IODE, participeert aan de stuurgroep van het Vlaams UNESCO Trustfonds ter ondersteuning van wetenschappelijke activiteiten van het UNESCO Science Programme (FUST), vertegenwoordigt FWO-Vlaanderen in de European Marine Board, staat in voor de bouw en het operationeel houden van de centrale portal van EMODNet volgens de modaliteiten van het daartoe afgesloten akkoord met de Europese Commissie.
- De instelling zetelt in naam van zichzelf en de InnovOcean Campus Partners in het Comité van Medebeheer van de InnovOcean Campus waar het werkt, samen met de afdelingen Aquatisch milieu en kwaliteit en Vissen en aquatische productie van de eenheid Dier van het instituut voor Landbouw-, Vissen- en Voedingsonderzoek (ILVO).

- Plichten met betrekking tot Open Data - De Instelling werkt mee aan het programma Flanders Research Information System (FRIS) voor de ontsluiting van onderzoek informatie en bezorgt de nodige kwaliteitsvolle en actuele detailinformatie, volgens de geldende procedures, standaarden en afspraken, over minstens: de eigen organisatie, onderzoekers, publicaties, projecten, datasets, onderzoeksinfrastructuur en octrooien (indien van toepassing), evenals informatie noodzakelijk om de KPI's te kunnen meten zoals opgesteld of verder gedefinieerd in de schoot van de *Flanders Open Science Board (FOSB)*.
- De Instelling onderschrijft de doelstellingen van FOSB inzake ondersteunen en optimaliseren van de data- en informatiestromen van onderzoekers. De Instelling participeert aan de werkgroepen van het Vlaamse Research Data Network (FRDN) en aan de FOSB. De instelling ambieert daarbij een sturende rol te spelen inzake het beheer van mariene data, in het bijzonder deze die betrekking hebben op de biodiversiteit.
- De Instelling engageert zich om, waar mogelijk, de genderdimensie en intersectionaliteit te integreren in het onderzoeksonderwerp, het vergaren van onderzoek data en de data analyses met als doel de kwaliteit van de onderzoeksresultaten te verhogen.

1.4 CHARTER DIENSTVERLENING

Om vorm te geven aan zijn bijkomende mandaten gerelateerd aan het wetenschappelijk onderzoek en de blauwe economie heeft VLIZ een Charter dienstverlening opgesteld. Hierbij stemmen ze de, nieuwe vraag tot dienstverlening af met de historische dienstverlening.

Dit Charter focust zich op de dienstverlening ten aanzien van actoren in het onderzoekslandschap. In de eerste plaats binnen Vlaanderen, maar ook daarbuiten.

Voor dienstverlening ten aanzien van actoren in de blauwe economie wordt verwezen naar het Strategisch Plan 'Beleidsadvies Blauwe Economie' (2017) (zie bijlage).

Voor aanvragen die kaderen binnen lopende projecten (e.g. ESFRI's) wordt verwezen naar de specifieke afspraken die binnen het partnerschap overeengekomen werden.

Aanvragen voor scheepstijd met de RV Simon Stevin worden apart beoordeeld cfr. het "Besluit van de Vlaamse Regering over de regels voor de toekenning van het gebruiksrecht op de scheepstijd van het onderzoeksschip *Simon Stevin* als een onrechtstreekse subsidiëring" (4 september 2020) en afgeleide afsprakenkaders. Bijkomend plant VLIZ om een jaarlijkse oproep te organiseren voor de inzet van andere onderzoeksinfrastructuur in zijn beheer, naar analogie met de oproep voor scheepstijd.

2 DEUGDELIJK BESTUUR

2.1 WETTELIJKE BEPALINGEN MET BETREKKING TOT DE GOVERNANCE STRUCTUUR

De governance structuur van de vereniging wordt in de eerste plaats bepaald door de wettelijke verdeling van bevoegdheden tussen de Algemene Vergadering en het Bestuur conform de wet betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen van 27 juni 1921 (Belgisch Staatsblad (B.S.) 1 juli 1921, hierna 'vzw-wet').

De wettelijke verdeling is verfijnd in de statuten van de vereniging (zie bijlage) naar aanleiding van de oprichting op 2 april 1999 (bijlage B.S. 1 juli 1999) en in de opeenvolgende statutenwijzigingen (bijlagen B.S. 1 juni 2000, 28 december 2005, 24 mei 2006, 3 oktober 2007, 10 april 2012, 2 augustus 2013, 15 september 2014, 29 februari 2016 en 16 november 2017, 24 oktober 2018, 20 januari 2020, 15 december 2022).

Naar aanleiding van de wet van 23 maart 2019 tot invoering van het 'Wetboek van vennootschappen en verenigingen' en houdende diverse bepalingen zal VLIZ zijn statuten aanpassen op een bijzondere Algemene Vergadering in het voorjaar van 2023.

De voorwaarden en formaliteiten van het lidmaatschap van leden worden nader omschreven in het intern reglement voor leden (zie bijlage).

2.2 ALGEMENE UITGANGSPUNTEN

Volgende algemene uitgangspunten inzake deugdelijk bestuur (Artikel 9 van het convenant) zullen te allen tijde worden nageleefd:

1. de bestuursorganen van de Instelling beschikken over de nodige autonomie, competenties en objectiviteit om hun verantwoordelijkheden voor de strategische sturing en controle van het uitvoerend management te kunnen uitvoeren;
2. de bestuursorganen van de Instelling zijn samengesteld met de nodige aandacht voor diversiteit en complementariteit en voldoen hierbij minstens aan de geldende regelgeving;
3. de bestuursorganen van de Instelling kwijten zich op een doeltreffende en efficiënte manier van hun taken en leveren zodoende een waardevolle bijdrage aan de realisatie van de doelstellingen van de Instelling;
4. de Instelling beschikt over een professioneel en geresponsabiliseerd uitvoerend management dat belast is met de operationele leiding;
5. de Instelling geeft haar leden van het Bestuur een billijke, transparante en verantwoorde vergoeding;
6. de Instelling waarborgt een passende openbaarmaking van de principes van deugdelijk bestuur.

2.3 OPENBAARHEID VAN BESTUUR

Openbaarheid van bestuur is een algemeen rechtsbeginsel waar uit voortvloeit dat de burger het recht heeft te weten welke bestuursinformatie bij de overheid berust en de overheid de plicht heeft om deze (desgevraagd of ongevraagd) te ontsluiten.

Burgers hebben het recht om bestuursdocumenten op te vragen. Voor Vlaanderen werd dit vastgelegd in het bestuursdecreet. Het VLIZ is een instelling die valt onder de regels van openbaarheid van bestuur. Een register houdt alle aanvragen en antwoorden bij zoals wettelijk voorgeschreven.

3 LEDEN EN STAKEHOLDERS

3.1 LEDEN

3.1.1 AANTAL EN SOORTEN LEDEN

Het aantal leden is onbeperkt, maar moet tenminste drie bedragen. De oprichters zijn de eerste effectieve leden. De vereniging kan effectieve en toegetreden leden tellen. De volheid van het lidmaatschap, met inbegrip van het stemrecht op de Algemene Vergadering, komt uitsluitend toe aan de effectieve leden. Effectieve leden zijn diegenen wiens naam is vermeld in het ledenregister dat op de zetel van de vereniging wordt bijgehouden en waarvan een kopie, ingevolge Artikel 26 §1 3° lid van de huidige wetgeving wordt neergelegd ter griffie van de rechtbank van koophandel. Bij wijzigingen in de samenstelling van de vereniging moet een kopie van het ledenregister worden neergelegd binnen een maand te rekenen vanaf de verjaardag van de neerlegging van de statuten. De wettelijke bepalingen zijn alleen op de effectieve leden toepasselijk. Toegetreden leden zijn enkel aangesloten om te genieten van de activiteiten van de vzw. Ze hebben geen stemrecht op de Algemene Vergadering. De procedures voor lidmaatschap en de rechten en verplichtingen van de toegetreden leden worden ingeschreven in het intern reglement voor leden (zie bijlage).

3.1.2 TOETREDING, UITTREDING EN UITSLUITING VAN LEDEN

Als lid kan tot de vereniging toetreden, ieder natuurlijke persoon of rechtspersoon die door de Algemene Vergadering als dusdanig wordt aanvaard en dit op voorstel van het Bestuur. Het verzoek om toelating van een kandidaat-lid moet schriftelijk worden ingediend bij de voorzitter van het Bestuur. Met de term 'lid' in deze statuten wordt uitdrukkelijk verwezen naar de effectieve leden.

Zijn onder andere lid van de vzw:

- 5 natuurlijke personen afgevaardigd door de Provincie West-Vlaanderen;
- 10 natuurlijke personen afgevaardigd door de Vlaamse Gemeenschap.

Het Bestuur kan, onder door haar te bepalen voorwaarden, ook andere personen als ereleden, beschermleden, steunende of adviserende leden tot de vereniging toelaten. Deze worden beschouwd als toegetreden leden. Hun rechten en plichten zijn vermeld in het intern reglement voor leden.

De gehanteerde ledenbijdrage bedraagt € 100 voor institutionele leden, € 30 voor individuele leden en € 10 voor studenten en partnerleden.

Elk lid kan te allen tijde uit de vereniging treden. Het ontslag moet bij aangetekend schrijven aan het Bestuur ter kennis worden gebracht.

Als de band tussen een lid dat afgevaardigd werd door de Provincie West-Vlaanderen of door de Vlaamse Gemeenschap verbroken wordt moet de Algemene Vergadering beslissen over de vervanging van dat lid. Uittredende of uitgesloten leden en hun rechtsopvolgers hebben geen deel in het vermogen van de vereniging, en kunnen derhalve ook nooit teruggave of vergoeding voor gestorte bijdragen of gedane inbrengsten vorderen.

3.2 ALGEMENE VERGADERING

3.2.1 SAMENSTELLING

De leden van het VLIZ hebben via de Algemene Vergadering controle op het beleid van de vereniging. De Algemene Vergadering is het hoogste gezagsorgaan en bestaat uit al de effectieve leden van de vereniging.

De Algemene Vergadering wordt voorgezeten door de voorzitter van het Bestuur. De voorzitter wijst de secretaris van de Algemene Vergadering aan. In geval van stemming wijst de Algemene Vergadering twee stemopnemers aan. Ieder lid heeft het recht deel te nemen aan de beraadslagingen van de Algemene Vergadering, in persoon, ofwel door tussenkomst van een schriftelijk aangeduide lasthebber, die echter zelf lid moet zijn van de Algemene Vergadering.

Alle leden beschikken elk over één stem in de Algemene Vergadering.

De huidige samenstelling van Algemene Vergadering is als volgt:

- de voorzitter,
- tien stemgerechtigde leden gemandateerd door de Vlaamse Gemeenschap,
- vier stemgerechtigde leden gemandateerd door de Provincie West-Vlaanderen,
- een lid gemandateerd door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO).
- De leden van het Bestuur, de regeringscommissarissen en de algemeen directeur van het VLIZ kunnen de Algemene Vergadering met raadgevende stem bijwonen.

3.2.2 BEVOEGDHEDEN

De Algemene Vergadering is uitsluitend bevoegd voor:

- het wijzigen van de statuten,
- de benoeming, de afzetting en de herroeping van de bestuurders,

- de benoeming en de afzetting van de commissarissen (die lid zijn van het Instituut der Bedrijfsrevisoren) en het bepalen van hun bezoldiging ingeval een bezoldiging wordt toegekend,
- de kwijting aan de bestuurders en de commissarissen,
- de goedkeuring van de begroting en van de rekening evenals de jaarrekening voorgedragen door het Bestuur,
- de benoeming van de verificateur en het goedkeuren van zijn rapporten,
- de vrijwillige ontbinding van de vereniging,
- de benoeming en de uitsluiting van een lid van de vereniging,
- de omzetting van de vereniging in een vennootschap met een sociaal oogmerk,
- alle gevallen waarin deze statuten het vereisen.

3.2.3 BIJEENKOMST

De Algemene Vergadering wordt geldig bijeengeroepen door het Bestuur of door de voorzitter telkens als het doel van de vereniging zulks vereist.

Zij moet tenminste eenmaal per jaar worden bijeengeroepen voor het goedkeuren van de rekeningen van het afgelopen jaar, de kwijting van de bestuurders en voor de begroting van het komend jaar.

De Algemene Vergadering wordt gehouden binnen de zes maanden na afsluitingsdatum van het boekjaar.

Het Bestuur is bovendien verplicht de Algemene Vergadering samen te roepen wanneer 1/5 van de effectieve leden daartoe een verzoek richt aan het Bestuur en dit per aangetekende brief. De ondertekenaars van dergelijke aanvragen zijn verplicht er de dagorde in te vermelden en deze op de Algemene Vergadering toe te lichten. In dit geval is het Bestuur verplicht de Algemene Vergadering samen te roepen binnen de drie weken met vermelding op de agenda van de gevraagde agendapunten. De oproepingen tot de Algemene Vergadering moeten om geldig te zijn, ondertekend worden door de voorzitter, of twee bestuurders. Alle effectieve leden moeten worden opgeroepen per gewone brief of per aangetekende brief tenminste vijftien dagen voor de vergadering.

De oproepingsbrief, die plaats, dag en uur van de vergadering vermeldt, bevat de agenda, die wordt vastgelegd door het Bestuur. Elk onderwerp dat schriftelijk wordt voorgedragen door een van de effectieve leden, moet eveneens op de agenda worden vermeld. Dit onderwerp moet uiteraard door dat lid ondertekend zijn en tenminste vijf dagen voor de vergadering aan de voorzitter van het Bestuur overhandigd zijn. Van elke aanvulling moeten de leden onmiddellijk op de hoogte worden gebracht. Onderwerpen die niet op de agenda staan, kunnen slechts bij instemming van de aanwezige leden behandeld worden.

In gewone gevallen worden de besluiten genomen bij eenvoudige meerderheid van de aanwezige en vertegenwoordigde stemmen. In geval van staking van stemmen wordt het voorstel verworpen. Op aanvraag van de meerderheid van de aanwezige leden is de stemming geheim. Als het over personen gaat, is de stemming steeds geheim.

Tot wijziging van de statuten kan slechts worden besloten indien die wijziging gedetailleerd op de agenda is vermeld en indien 2/3 van de effectieve leden aanwezig of vertegenwoordigd is. Wordt dit getal niet bereikt dan kan een tweede vergadering worden bijeengeroepen, zoals door deze statuten is bepaald, en waarop deze vergadering een geldig besluit zal kunnen nemen, ongeacht het aantal aanwezigen. Deze tweede vergadering

mag niet binnen de 15 kalenderdagen volgend op de eerste vergadering worden gehouden. Voor elke statutenwijziging is bovendien een meerderheid van 2/3 der aanwezige of vertegenwoordigde stemmen vereist, ook op de tweede Algemene Vergadering. Tot wijziging van het doel van de vereniging kan slechts met een meerderheid van 4/5 van de stemmen worden besloten. Van iedere statutenwijziging zullen de wijzigingen en de volledig gecoördineerde statuten na deze wijziging neergelegd worden op de griffie van de rechtbank van koophandel. Binnen de 30 dagen na de neerlegging dient de wijziging (bij uittreksel) bekendgemaakt te worden in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad.

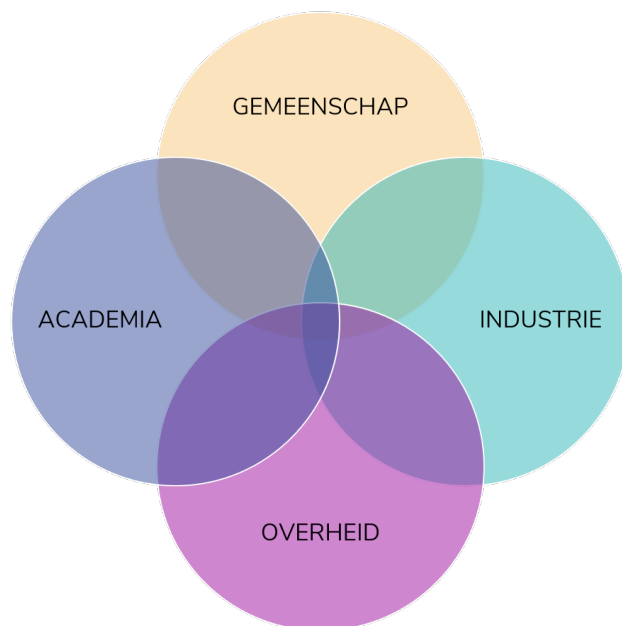
Bij vrijwillige ontbinding van de vereniging worden dezelfde regels als deze beschreven voor het wijzigen van het doel der vereniging vereist.

Een meerderheid van 2/3 der stemmen is vereist voor het uitsluiten van een lid. Bij uitsluiting van een lid moet dit punt eveneens op de agenda voorkomen en moet het lid worden uitgenodigd om in zijn verdediging te kunnen voorzien.

Van elke vergadering worden notulen gemaakt, die ondertekend worden door de voorzitter en de secretaris en opgenomen worden in een bijzonder register. Dit register kan op de zetel van de vereniging door leden en belanghebbende derden worden ingezien. Afschriften of uittreksels worden eensluidend verklaard en ondertekend door de voorzitter van het Bestuur.

Alle zaken die niet in dit Charter worden vermeld kunnen worden teruggevonden in Artikel 28-35 van de gewijzigde statuten .

3.3 STAKEHOLDERS

De instelling versterkt haar interacties met actoren in het gehele Vlaamse onderzoeks- en innovatiesysteem, zowel op algemeen niveau als specifiek aansluitend bij de missie van de Instelling. Daartoe behoren de Strategische Onderzoekscentra Imec, VIB, VITO (inclusief VLAKWA), Flanders' Make, de Vlaamse universiteiten

en Vlaamse kennisinstellingen, en de relevante speerpuntclusters (in het bijzonder de Blauwe Cluster), en instellingen zoals ILVO (waardoor VLIZ ook met haar eigen competenties samenwerking met de visserij- en aquacultuursector zal nastreven), Waterbouwkundig Laboratorium, Agentschap Onroerend Erfgoed, INBO, ... Deze interacties dragen in het bijzonder bij tot het mariene onderzoeks- en innovatie-ecosysteem.

De Instelling interageert ook met andere relevante beleids- en innovatie-actoren, zoals deze die ook opdrachten uitvoeren voor de Vlaamse, provinciale of stedelijke overheid inzake onderzoek en innovatie (O&I) in de context van de maatschappelijke uitdagingen omtrent het gebruik van de zee en het kustgebied.

Stakeholders zijn alle partijen die een direct of indirect belang hebben bij de goede werking van de organisatie. Vanuit de missie en het statutair doel van VLIZ kunnen volgende stakeholders onderscheiden worden:

- De leden van de Algemene Vergadering verkrijgen volledige en accurate informatie over het VLIZ waardoor zij controle op het beleid kunnen uitoefenen om de VLIZ-missie te volbrengen.
- De leden van het Bestuur beheren de statuten van het VLIZ en mogen de Algemene Vergadering met raadgevende stem bijwonen.
- De leden van de Wetenschappelijke Commissie adviseren het Bestuur over de wetenschappelijke haalbaarheid en wenselijkheid van te nemen beslissingen. Een onderverdeling bestaat uit de kerngroep (formele adviseurs), de leden van de klankbordgroep (de bredere zeewetenschappelijke gemeenschap), de leden van de expertengroepen (ad-hoc expertengroepen met beperkte levensduur en expertengroepen van langere duur).
- VLIZ-medewerkers hebben baat bij een stimulerende omgeving om bij te dragen tot kwalitatief hoogstaande dienstverlening en om zichzelf verder te ontplooiën.
- De Vlaamse overheid (via het departement EWI) en de provincie West- Vlaanderen zijn de subsidiërende overheden waardoor de werkingsinkomsten en infrastructuurinvesteringen worden verzekerd. Als knooppunt voor marien en kustgebonden onderzoek draagt het VLIZ door haar ontplooiende activiteiten bij tot de ontwikkeling aan beleidsinitiatieven op regionaal en Vlaams niveau.
- Andere actoren op het vlak van mariene en maritieme wetenschappen in Vlaanderen genieten mee van de sleutelpositie van het VLIZ en het relatienetwerk dat het VLIZ heeft opgebouwd d.m.v. nationale en internationale samenwerkingsakkoorden, lidmaatschappen en netwerken. Het VLIZ staat open voor alle vormen van samenwerking die passen binnen de missie en de strategische doelstellingen en sluit in die zin tal van samenwerkingsverbanden af.
- Andere actoren op het vlak van mariene en maritieme wetenschappen buiten Vlaanderen genieten van de deskundigheid van het VLIZ en het relatienetwerk dat het VLIZ heeft uitgebouwd d.m.v. nationale- en internationale samenwerkingsakkoorden, lidmaatschappen en netwerken. Tegelijk draagt het VLIZ door haar activiteiten bij tot de uitstraling van Vlaanderen op internationaal vlak.
- De actoren in de blauwe economie (in het bijzonder de Blauwe Cluster) genieten mee van de sleutelpositie van het VLIZ en het relatienetwerk dat het VLIZ heeft opgebouwd d.m.v. nationale samenwerkingsakkoorden, lidmaatschappen en netwerken. Als knooppunt voor marien en kustgebonden onderzoek draagt het VLIZ bij aan de door de blauwe economie ontplooiende activiteiten.
- Deelnemers en bezoekers aan de activiteiten opgezet door VLIZ en de abonnees van de Grote Rede en andere VLIZ-lectuur genieten van kwalitatieve en op hun maat afgestemde inhoud.

- Het maatschappelijk middenveld: vb. leraars, gidsen, verenigingen, mariene en maritieme bedrijven genieten van kwalitatieve en op hun maat afgestemde inhoud.
- De Vlaamse burger zijn alle geïnteresseerden in kust en zee die een objectieve informatieverstrekking genieten en worden gesensibiliseerd omtrent mariene en maritieme wetenschappen in brede zin waardoor hij of zij hiertegenover een positieve houding aanneemt en hierin een beter inzicht krijgt.
- De Europese burger interageert met de Vlaamse burger.
- De Wereldburger interageert met de Vlaamse burger.

4 ACTIEF BESTUUR

4.1 TAAK VAN HET BESTUUR

- Het Bestuur leidt de zaken van de vereniging en vertegenwoordigt deze in en buiten rechte.
- Het Bestuur beslist over de strategie en de voornaamste beleidslijnen van het VLIZ.
- Het Bestuur draagt bij tot de performantie van de vereniging door sturing te geven aan de vereniging en tegelijkertijd de opportuniteiten en de risico's van de vereniging te beoordelen en te beheren en dit binnen een kader van efficiëntie en effectieve controles.
- Het Bestuur handelt als college en heeft de volle bevoegdheid voor het stellen van alle handelingen van bestuur en daden van beschikking. Alle aangelegenheden die niet uitdrukkelijk door de statuten aan de Algemene Vergadering zijn voorbehouden, vallen in de bevoegdheid van het Bestuur.
- Het Bestuur mag specifieke bevoegdheden toekennen aan personen binnen of buiten het Bestuur.
- Het Bestuur treedt op als eiser en verweerder, in alle rechtsgedingen en beslist over het al dan niet aanwenden van rechtsmiddelen.
- Het Bestuur benoemt en ontslaat de leden van het personeel en bepaalt hun bezoldigingen.
- Het Bestuur vaardigt alle interne reglementen voor leden uit die hij nodig acht en nuttig oordeelt.
- Het Bestuur kan in zijn midden en onder zijn aansprakelijkheid een of meer adviserende comités oprichten. Hij omschrijft hun samenstelling en hun opdracht.

4.2 SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

Het VLIZ wordt bestuurd door een Bestuur bestaande uit 12 leden, die al dan niet, lid zijn van de vereniging. In de nieuwe wet kunnen de Algemene Vergadering en het Bestuur evenveel leden hebben. Minimaal een derde van het aantal stemgerechtigde leden van het Bestuur is een onafhankelijke bestuurder conform het Decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector. In het Bestuur dienen twee mandaten te worden voorbehouden voor vertegenwoordigers van de Provincie West-Vlaanderen en zes mandaten te worden voorbehouden voor vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap. Vier mandaten worden uitgeoefend door onafhankelijke leden.

De onafhankelijke bestuurders worden voor maximum drie (3) jaar benoemd door de Algemene Vergadering en kunnen op ieder ogenblik door deze laatste worden herroepen. Het instituut vindt het belangrijk dat de academische wereld via deze onafhankelijke bestuurders vertegenwoordigd is.

Een bestuurder wordt als onafhankelijk beschouwd indien hij met de vennootschap geen relatie onderhoudt die zijn onafhankelijkheid in het gedrang brengt.

Wanneer het Bestuur de kandidaatstelling van een onafhankelijke bestuurder die aan deze criteria niet voldoet voorlegt aan de Algemene Vergadering, zet hij de redenen uiteen waarom hij aanneemt dat de kandidaat daadwerkelijk onafhankelijk is als bedoeld in het eerste lid. Een onafhankelijke bestuurder die niet langer aan voornoemde voorwaarden voldoet, stelt het Bestuur daarvan onverwijld in kennis via de voorzitter.

Het mandaat van bestuurder is onbeperkt hernieuwbaar. Het instituut vindt het belangrijk dat de academische wereld via de onafhankelijke bestuurders vertegenwoordigd is.

4.3 WERKING VAN HET BESTUUR

Het Bestuur wordt minstens tweemaal per jaar bijeengeroepen op uitnodiging van de voorzitter of in geval van ontslag, overlijden of onmogelijkheid van de voorzitter door de ondervoorzitter. De ondervoorzitter kan op zijn beurt vervangen worden door het oudste lid van het Bestuur. Het Bestuur kan eveneens bijeengeroepen worden door 2 bestuurders.

De vergaderingen van het Bestuur worden voorgezeten door de voorzitter. Indien deze belet of afwezig is, wordt de vergadering voorgezeten door de ondervoorzitter of door de oudste van de aanwezige bestuurders.

Het Bestuur kan slechts geldig beraadslagen indien de meerderheid van de bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd is bij volmacht. De beslissingen worden genomen bij gewone meerderheid van stemmen; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter beslissend. Is in een eerste vergadering het quorum niet bereikt, dan kan een tweede regelmatig bijeengeroepen vergadering geldig beslissen bij gewone meerderheid, wat het aantal aanwezigen ook is.

De leden kunnen eenparig en schriftelijk alle besluiten nemen die tot de bevoegdheid van het Bestuur behoren, met uitzondering van statutenwijzigingen. In dat geval dienen de formaliteiten van bijeenroeping niet te worden vervuld. De leden van het Bestuur en, in voorkomend geval, de commissaris, mogen op hun verzoek van die besluiten kennis nemen.

Het Bestuur kan strategische vergaderingen organiseren waarop strategische aangelegenheden, het beleidsplan, de toekomstvisie, lange termijnplannen en prioriteiten besproken worden. Hierbij wordt het Bestuur uitgebreid met een delegatie van de Wetenschappelijke Commissie.

4.4 BENOEMING VAN DE BESTUURDERS

De bestuurders worden benoemd door de Algemene Vergadering met een gewone meerderheid ongeacht het aantal aanwezige en/of vertegenwoordigde leden.

De bestuurders van de Provincie en van het Vlaams Gewest worden voorgedragen na de Provinciale, respectievelijke Vlaamse verkiezingen en hun mandaat loopt over de ganse legislatuur. Bij ontslag van een bestuurder van de Provincie of van het Vlaamse Gewest wordt het mandaat terug aangeboden aan het betreffende beleidsniveau.

Het mandaat van de bestuurders eindigt door afzetting door de Algemene Vergadering, door vrijwillig ontslag, door het verstrijken van het mandaat (in voorkomend geval), door overlijden of ingeval van wettelijke onbekwaamheid. De afzetting door de Algemene Vergadering wordt beslist bij gewone meerderheid van het aantal aanwezige en/of vertegenwoordigde leden. Het moet evenwel uitdrukkelijk vermeld worden op de agenda van de Algemene Vergadering. Een bestuurder die vrijwillig ontslag neemt, moet dit schriftelijk bekendmaken aan het Bestuur. Dit ontslag gaat onmiddellijk in tenzij door dit ontslag het minimum aantal bestuurders onder het statutaire minimum is gedaald. In dit geval, moet het Bestuur binnen de twee maanden de Algemene Vergadering bijeenroepen, welke in de vervanging van de betrokken bestuurder dient te voorzien en hem daarvan ook schriftelijk in kennis zal stellen. Voldoet de samenstelling van het Bestuur ten gevolge van een opengevallen bestuursplaats niet langer aan de vereisten, dan draagt het Bestuur die van zijn coöptatiebevoegdheid gebruik maakt er zorg voor dat zijn samenstelling opnieuw aan deze vereisten voldoet, zonder dat dit afbreuk doet aan de regelmatigheid van de samenstelling van het Bestuur tot op dat ogenblik. Elke andere benoeming is nietig.

De akten betreffende de benoeming en de ambtsbeëindiging van de bestuurders moeten neergelegd worden op de griffie van de rechtbank van koophandel en moeten binnen de dertig dagen na de neerlegging (bij uittreksel) bekendgemaakt worden in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad.

4.5 KWALIFICATIES VAN BESTUURDERS

4.5.1 GEWENSTE EIGENSCHAPPEN VAN BESTUURDERS

Bestuurders dienen een maximum van de volgende eigenschappen in zich te dragen:

- Persoonlijke eigenschappen zoals integriteit en verantwoordelijkheidszin, een geïnformeerd oordeelsvermogen, financiële kennis, zelfvertrouwen en hoge standaarden.
- Kernbekwaamheden zoals strategische inzichten omtrent excellentiebeleid in een onderzoeksomgeving en kennis van het Vlaams en Europees industriële en academisch innovatielandschap.
- Toewijding of loyaliteit aan het VLIZ, met inbegrip van het actief bijwonen van de vergaderingen van het Bestuur.

4.5.2 ONAFHANKELIJKHEID VAN BESTUURDERS

De bestuurders mogen geen executieve functie bekleden in de vereniging, noch op een andere manier dan via hun mandaat met het VLIZ geassocieerd zijn.

Elk lid van het Bestuur dient in de hoedanigheid van lid van het orgaan:

- zich uitsluitend te laten leiden door de algemene doelstelling van het Bestuur, gericht op het bestendigen en versterken van een succesvolle instelling;

- in alle omstandigheden onpartijdig te blijven in de beoordelingen, beslissingen en handelingen;
- duidelijk zijn/haar bezorgdheid te laten blijken en in voorkomend geval zijn/haar tegenstand tegen een voorstel voorgelegd aan het Bestuur in de notulen te laten opnemen indien hij/zij van mening is dat zulk voorstel de belangen van het VLIZ kan schaden.

Minimaal een derde van het aantal stemgerechtigde leden van het Bestuur moet “onafhankelijk” zijn. Een onafhankelijke bestuurder is een bestuurder die geen belangrijke relatie of belangenvermenging heeft met het VLIZ die van dien aard is dat ze het oordeel of de beslissing zou hebben beïnvloed in voordeel voor zichzelf of de organisatie die hij/zij vertegenwoordigt. Het feit dat bestuurders, conform de statutaire bepalingen van VLIZ, worden voorgedragen door een bepaalde categorie van leden, brengt niet noodzakelijk de onafhankelijkheid in gevaar.

Onafhankelijkheid is niet gewaarborgd in de volgende gevallen:

- een band als werknemer van het VLIZ;
- taken uitgeoefend hebben in het kader van de controlewerkzaamheden als commissaris-revisor van het VLIZ gedurende de laatste 3 jaar;
- managementfunctie in het VLIZ gedurende de laatste 3 jaar;
- een rechtstreekse familieband met leden van de algemene directie of het directiecomité van het VLIZ.

Er kan enkel sprake zijn van een belangenconflict wanneer er sprake is van een individueel belang in hoofde van één of meerdere bestuurders. Indien een bestuurder, rechtstreeks of onrechtstreeks, een persoonlijk belang of een belang met betrekking tot een aanverwante persoon of organisatie, van vermogensrechtelijke of andere aard heeft dat strijdig is met een beslissing of een verrichting die tot de bevoegdheid van het Bestuur behoort, moet hij dit meedelen aan de voorzitter vóór de beraadslaging daarover aanvangt. In geval van belangenconflict kan de betrokken bestuurder de vergadering of het betreffende deel van de vergadering niet bijwonen.

4.5.3 VERPLICHTINGEN EN AANSPRAKELIJKHEID VAN BESTUURDERS

Om open discussie te bevorderen, zowel in vergaderingen van het Bestuur als van de comités, verbinden de leden van het Bestuur zich tot een confidentialiteitsplicht. Hierbij wordt de vertrouwelijkheid van informatie en beraadslagingen bewaard, in overeenstemming met de wettelijke verplichtingen. Door de bestuurders en hun gemandateerden worden geen persoonlijke verplichtingen aangegaan omwille van hun mandaat. Hun aansprakelijkheid is beperkt tot het vervullen van de hen gegeven opdracht.

4.5.4 INITIATIEPROGRAMMA VOOR NIEUWE BESTUURDERS

De voorzitter van het Bestuur zal ervoor zorgen dat nieuwbenoemde bestuurders een passende introductie krijgen om hun bijdrage tot het Bestuur te verzekeren. Hij zal zich hierin laten bijstaan door de algemeen directeur. Het introductieproces moet de bestuurders helpen om vertrouwd te geraken met hun verantwoordelijkheden als bestuurders en met de grondbeginselen van het VLIZ, zoals de missie, de organisatiestructuur, de werking, het excellentiebeleid en andere sleutelementen van zijn beleid, zijn strategische plannen, financiële en zakelijke uitdagingen, zijn betekenisvolle financiële, boekhoudkundige en risicobeheersingsuitdagingen, zijn compliance programma's, zijn management en zijn commissarissen (inbegrepen de regeringscommissarissen).

4.5.5 VERGOEDING VAN BESTUURDERS

De bestuurders hebben recht op een forfaitaire jaarlijkse toelage en presentiegelden volgens Artikel 1 van het Besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 13 juli 1988 tot uitvoering van het BVR van 27 januari 1988 tot harmonisatie van de toelagen en presentiegelden voor controleorganen, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of van raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die onder de Vlaamse Regering behoren.

Het VLIZ werd op 23 november 2001 toegevoegd aan categorie 1 onder dit besluit. Het BVR van 27 januari 1988 voorziet onder Artikel 13 een tweejaarlijkse indexering waarvan het VLIZ op de hoogte wordt gesteld door het Agentschap Centrale Accounting.

Bestuurders kunnen afstand doen van hun recht op vergoeding door schriftelijk de voorzitter hiervan op de hoogte te stellen. De presentiegelden worden enkel uitbetaald indien de bestuurder aanwezig is op de zitting.

4.5.6 VOORZITTER EN ONDERVOORZITTER VAN HET BESTUUR

Personen gemachtigd om de vereniging te vertegenwoordigen, overeenkomstig Artikel 13 4° lid, W.VZW.

Het Bestuur kan zijn bevoegdheden voor bepaalde handelingen en taken op zijn verantwoordelijkheid overdragen aan één van de bestuurders of aan een ander persoon, die al dan niet lid is van de vereniging.

De gouverneur van West-Vlaanderen is ambtshalve voorzitter van het Bestuur. Het Bestuur kiest uit zijn midden een ondervoorzitter, tevens voorzitter van de Wetenschappelijke Commissie, en een secretaris en elke functie die voor de goede werking van de vereniging noodzakelijk is.

Hun benoeming gebeurt door het Bestuur bij gewone meerderheid, die hieromtrent geldig beslist indien de meerderheid van de bestuurders aanwezig is.

De ambtsbeëindiging van deze gemachtigde personen kan geschieden:

- a. op vrijwillige basis door de gemachtigde zelf door een schriftelijk ontslag in te dienen bij het Bestuur;
- b. door afzetting door het Bestuur bij gewone meerderheid die hieromtrent geldig beslist indien de meerderheid van de bestuurders aanwezig is. De beslissing hieromtrent door het Bestuur moet evenwel binnen de zeven kalenderdagen bij aangetekend schrijven ter kennis gebracht worden van de betrokkene.

De akten betreffende de ambtsbeëindiging en de benoeming van de personen gemachtigd om de vereniging te vertegenwoordigen, moeten neergelegd worden op de griffie van de rechtbank van koophandel en moeten binnen de dertig dagen na de neerlegging (bij uittreksel) bekendgemaakt worden in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad.

De gevolmachtigden oefenen hun bevoegdheden afzonderlijk of gezamenlijk uit.

4.6 NOTULEN

Het Bestuur stelt een verslaggever aan, die verplicht is de beslissingen van het Bestuur op te nemen in processen-verbaal; deze notulen worden ondertekend door de voorzitter en de verslaggever en ingeschreven in een speciaal

daartoe aangelegd register. De uittreksels die moeten worden voorgelegd en al de andere akten worden geldig ondertekend door de voorzitter en de secretaris. Bij ontstentenis van deze bestuurders kunnen twee andere bestuurders deze documenten geldig ondertekenen.

4.7 EVALUATIE VAN HET BESTUUR

Het Bestuur onderwerpt zijn werking minstens om de vijf jaar aan een interne evaluatie teneinde na te gaan of het zijn taken en verantwoordelijkheden naar behoren en op efficiënte wijze invult. De voorzitter van het Bestuur stelt op basis van deze evaluatie de passende maatregelen voor aan het Bestuur.

4.8 DE COMITÉS VAN HET BESTUUR

Algemeen-vertegenwoordigingsprincipe: het Bestuur kan naar eigen inzicht in zijn midden steeds comités oprichten en installeren, hetzij permanent, hetzij op een ad-hoc basis met oog op advies en bijstand van het college van bestuurders in welbepaalde aangelegenheden. De uiteindelijke beslissingsbevoegdheid ter zake komt echter nog steeds toe aan het Bestuur, collegiaal beslissend en beraadslagend.

Het Bestuur stelt steeds de voorzitter aan van de comités. Na elke vergadering van het comité brengt de voorzitter van het comité verslag uit aan het Bestuur en dit steeds op de eerstvolgende vergadering van het Bestuur volgend op de zitting van het comité.

Voor alle comités opgericht binnen de schoot van het Bestuur geldt dat bij “belangenconflict” het lid van het comité de vergadering of het betreffende deel van de vergadering niet bijwoont.

5 DAGELIJKS BESTUUR VAN HET VLIZ

5.1 ALGEMEEN DIRECTEUR

5.1.1 AANSTELLING

Het Bestuur delegeert het dagelijkse bestuur van de instelling aan de algemeen directeur.

5.1.2 TAKEN, BEVOEGDHEDEN & VOLMACHTEN

De taken van de algemeen directeur omvatten (zonder dat onderstaande een exhaustieve opsomming is), binnen de verleende volmachten:

- de waarneming van het dagelijks bestuur op institutioneel niveau in de brede zin van het woord;
- de uitvoering van de beslissingen van het Bestuur, waaronder deze welke de strategie van de vereniging bepalen;
- het voeren van een excellentiebeleid;

- het opsporen, aanbrengen en uitwerken van opportuniteiten en projecten;
- het management van de diensten van het VLIZ (algemeen beheer met inbegrip van HR management, IT-management, financieel en administratief management, communicatie);
- de verdediging van de belangen van de instelling tegenover derden binnen de grenzen van het mandaat;
- het voorbereiden en uitwerken van een langetermijnstrategie;
- het regelmatig rapporteren over elk van voorgaande aspecten aan het Bestuur.

De bevoegdheden van de algemeen directeur werden vastgelegd in het volmachtenbesluit gepubliceerd op 28/12/2005 in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad (zie bijlage).

5.1.3 VERHOUDING BESTUUR – ALGEMEEN DIRECTEUR

De algemeen directeur brengt periodiek verslag uit aan het Bestuur. Deze kan de algemeen directeur op elk ogenblik om toelichting verzoeken over elk aspect van het dagelijks bestuur.

De periodieke rapportering heeft in wezen (zonder exhaustief te zijn) betrekking op:

- het dagelijks bestuur van de instelling;
- de status inzake de uitvoering van de door het Bestuur besliste strategie;
- de financiële en operationele status van de instelling;
- de belangrijke initiatieven, opportuniteiten en projecten welke zich aandienen;
- belangrijke contracten of aangegane verbintenissen.

De rapportering vanuit de instelling naar het Bestuur evenals de communicatie van het Bestuur naar de instelling toe loopt via de algemeen directeur.

5.1.4 VERGOEDING ALGEMEEN DIRECTEUR

De vergoeding van de algemeen directeur wordt bepaald door het Bestuur.

5.2 DIRECTIECOMITÉ

5.2.1 AANSTELLING

De algemeen directeur wordt in een aantal van zijn taken en opdrachten bijgestaan door een directiecomité.

De leden van het directiecomité kunnen te allen tijde ontslagen worden door het Bestuur.

Bij het openvallen van een mandaat in het directiecomité kunnen de overige leden van het directiecomité een tijdelijk plaatsvervanger aanduiden. De aanstelling van een vervanger staat op de agenda van de eerstvolgende Bestuur.

5.2.2 SAMENSTELLING

Het directiecomité wordt voorgezeten door de algemeen directeur en is samengesteld uit de onderdirecteur, de drie departementshoofden, de technisch directeur, de directeur internationale relaties, de HR Manager en de CFO.

Afdelings- en centrumhoofden, projectverantwoordelijken, administratieve medewerkers, het directiesecretariaat en de persverantwoordelijke kunnen (delen van) de vergadering bijwonen.

5.2.3 BEVOEGDHEDEN – VOLMACHTEN – BESLUIT

Het directiecomité zal een collectieve verantwoordelijkheid dragen - onder de leiding van de algemeen directeur - voor de taken die zij uitvoert binnen de taken die haar gedelegeerd zijn door de algemeen directeur en zulks meer in het bijzonder voor de uitvoering van de huidige en lange termijnstrategie van de vereniging, haar doelstelling en missie, evenals haar begroting en alle zaken die deel uitmaken van het dagelijks beleid van de vereniging.

Het directiecomité zal haar taken uitvoeren in conformiteit met de geldende wetgeving en normering en zal geleid worden door het algemeen en overkoepelende verenigingsbelang.

5.2.4 TAAK DIRECTIECOMITÉ

Het directiecomité zal elke maand vergaderen om het VLIZ fris te houden en een modus operandi te ontwikkelen.

Het doel ervan is drievoudig:

- uitwisseling van informatie;
- gezamenlijk nemen van beslissingen;
- een mogelijkheid om nieuwe ideeën te laten opborrelen.

De beslissingen genomen door het directiecomité, dat als een college vergadert, worden steeds genomen in collegiaal overleg.

5.2.5 RAPPORTERING AAN HET BESTUUR

Het directiecomité rapporteert bij monde van de algemeen directeur aan het Bestuur van de vereniging. Dit geschiedt door een overzicht betreffende de diverse aspecten van het dagelijks bestuur dat de algemeen directeur aan het Bestuur bezorgt en toelicht ter gelegenheid van haar bijeenkomsten.

5.3 PORTFOLIOCOMITÉ

Het portfoliocomité komt maandelijks bijeen om projectinitiatieven en -aanvragen te bespreken, interne projectvoorstellen goed te keuren, verzoeken om projectfinanciering op te volgen en de desbetreffende procedures te verbeteren.

Tot de deelnemers behoren de algemene directie, de afdelingshoofden, de medewerkers van projectadministratie en de projectleiders.

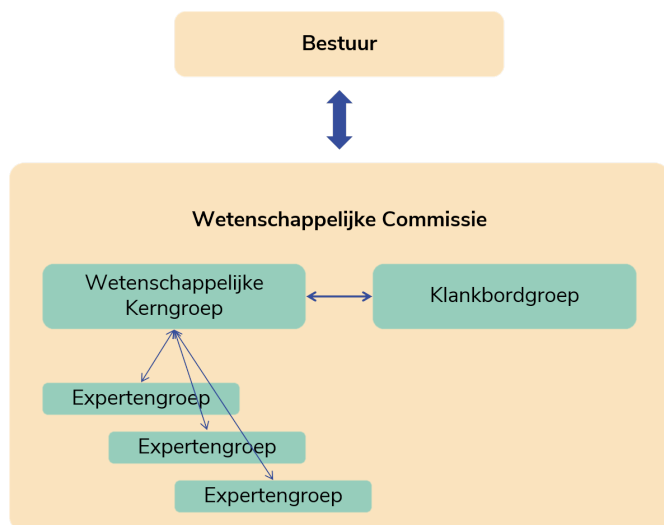
6 ADVIESRAAD: WETENSCHAPPELIJKE COMMISSIE

6.1 OPRICHTING

Conform de statuten installeerde het VLIZ bij zijn opstart in 1999 een Wetenschappelijke Commissie die het Bestuur adviseert over alle wetenschappelijke en wetenschapsondersteunende activiteiten van het VLIZ en die het VLIZ ondersteunt in het formuleren van kwalitatief en wetenschappelijk gefundeerd advies.

Sinds 2010 kreeg die een nieuwe structuur met drie met elkaar verbonden en elkaar versterkende onderdelen:

- een Wetenschappelijke Kerngroep;
- een Klankbordgroep;
- verschillende Expertengroepen.

De leden van alle bovenvermelde groepen zijn volwaardig lid van de Wetenschappelijke Commissie van het VLIZ.

“Een Wetenschappelijke Commissie ondersteunt het VLIZ in het formuleren van kwaliteitsvolle en wetenschappelijk onderbouwde adviezen en verzorgt de uitstraling van het VLIZ. De wetenschappelijke commissie wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van verschillende disciplines uit alle Vlaamse onderzoeksinstituten, en – indien relevant – versterkt met buitenlandse experts.”

6.2 WETENSCHAPPELIJKE KERNGROEP

Dit is een compacte stuurgroep die vier keer per jaar vergadert, en rapporteert aan het Bestuur.

De leden en hun plaatsvervangers worden voorgedragen door het hoofd van hun instelling. De leden worden aangesteld door het VLIZ Bestuur en elk lid mag één officiële plaatsvervanger aanduiden. De leden en de plaatsvervangers worden gevraagd een engagements- / loyauteits- / confidentialiteitsverklaring te ondertekenen. Hierin bevestigen ze ook te zullen instaan voor informatiedoorstroming binnen de eigen instelling.

De agenda bestaat uit:

- een informatief blok (kort: mogelijkheid toelichting te vragen aan de hand van op voorhand bezorgde informatieve bijlagen die een overzicht geven van alle lopende en geplande activiteiten van het VLIZ);
- discussiepunten (met begeleidende nota's die de leden moeten toelaten zich voor te bereiden, evt. de achterban binnen de eigen instelling te consulteren) - het gaat hier over strategische aangelegenheden en concrete vragen vanuit het Bestuur (bvb nieuwe projecten, nieuwe samenwerkingsovereenkomsten, procedure en advies nieuw investeringen in wetenschappelijke apparatuur, etc.);
- formuleren van advies aan het Bestuur;
- expertengroepen (initiatie, opvolging); open gedeelte van de vergadering op uitnodiging bijgewoond door voorzitters expertengroepen.
- De informatieve bijlagen zijn:
 - voorbije en geplande evenementen
 - nieuwe en geplande publicaties
 - lopende en startende projecten en samenwerkingsovereenkomsten
 - projecten in aanvraag en nieuwe interne initiatieven
 - onderzoeksinfrastructuur
 - advies en netwerking

De verslagen en bijlagen zijn in principe publiek beschikbaar via de website van het VLIZ, maar er is ook een vertrouwelijk gedeelte, enkel ter beschikking van de wetenschappelijke kerngroep en het Bestuur (bv. informatieve bijlage 'lijst van projecten in aanvraag en nieuwe interne initiatieven').

De samenstelling van de Wetenschappelijke Kerngroep weerspiegelt het interuniversitair en interdisciplinaire karakter van het VLIZ. De Vlaamse wetenschappelijke instellingen met mariene activiteiten krijgen elk één vertegenwoordiger. De Vlaamse universiteiten krijgen één of twee vertegenwoordigers, rekening houdend met de grootte van de universiteit en het aantal mariene onderzoeksgroepen dat er actief is.

Het VLIZ nodigt uit. Voor de Vlaamse wetenschappelijke instellingen wordt de hoofdverantwoordelijke aangeschreven. Voor de universiteiten worden de rectoren gevraagd de leden voor te stellen. Hierbij wordt gevraagd (1) rekening te houden met de huidige vertegenwoordiging en (2) eventueel meerdere kandidaten naar voor te schuiven waaruit het Bestuur van het VLIZ dan kan kiezen. Op die manier kunnen actieve leden uit de huidige commissie gerecupereerd worden, én kunnen de evenwichten tussen de verschillende onderzoeksdisciplines bewaakt worden.

De commissie bestaat uit maximaal 16 leden. De voorzitter is de ondervoorzitter van het Bestuur.

De 16 overige leden zijn:

- 2 vertegenwoordigers van de Universiteit Gent (UGent)
- 2 vertegenwoordigers van de Katholieke Universiteit Leuven (KULeuven)
- 2 vertegenwoordigers van de Vrije Universiteit Brussel (VUB)
- 2 vertegenwoordigers van de Universiteit Antwerpen (UA)
- 1 vertegenwoordiger van de Universiteit Hasselt (UHasselt)
- 1 vertegenwoordiger van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO)
- 1 vertegenwoordiger van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO)

- 1 vertegenwoordiger van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO)
- 1 vertegenwoordiger van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
- 1 vertegenwoordiger van het Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE)
- 1 vertegenwoordiger van het Waterbouwkundig Laboratorium (WL)

Wonen de vergaderingen bij:

- de algemeen directeur, de onderdirecteur, national liaison officer en een verslaggever van het VLIZ
- een vertegenwoordiger van de administratie Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI)

6.3 KLANKBORDGROEP

Jaarlijkse één plenaire vergadering in Oostende, open voor alle mariene professionals. Er wordt breed uitgenodigd, in regel te beperken tot zelfstandig academisch personeel, postdocs, leidinggevenden.

De agenda bestaat minstens uit

- het activiteitenrapport van het afgelopen jaar;
- een overzicht van belangrijke nieuwe en geplande activiteiten;
- presentaties over enkele actuele thema's.

6.4 EXPERTENGROEPEN

Dit zijn thematische werkgroepen, enkel samengesteld uit relevante experts.

Met:

- officieel lidmaatschap;
- niet beperkt tot Vlaamse instellingen (ook experts uit federale, Waalse, Franstalige en buitenlandse instellingen);
- uitnodiging door het Bestuur, op voorstel van de wetenschappelijke kerngroep;
- de voorzitter rapporteert aan de wetenschappelijke kerngroep;
- een VLIZ-medewerker als secretaris/rapporteur;
- duidelijk mandaat (terms of reference).

Twee vormen:

- ad hoc expertengroepen met beperkte levensduur, waarvan er maximaal 3-4 simultaan lopen (voorbeelden: ontwerp onderzoeksschip, aankoop multibeam echosounder, vorm geven onderzoeksprogramma zeewetenschappen, analyse van geïntegreerde databanken);
- expertengroepen van langere duur (voorbeelden: het zeewoordenteam, de consortia rond niet-inheemse soorten, de Belgische mariene soortenlijst, historische visserijstatistieken, geschiedenis van de zeewetenschappen, Compendium voor Kust en Zee).

7 BORGING EN CONTROLE VAN GOED BESTUUR

7.1 ALGEMEEN

In het kader van zijn belangrijke taak van toezicht en controle werden door het Bestuur een aantal controle-instrumenten opgezet en maatregelen uitgevaardigd om goed bestuur te borgen.

7.2 INTERNE EN EXTERNE AUDITFUNCTIE

Jaarlijks wordt een interne audit uitgevoerd o.m. inzake interne procedures en het beheer van potentiële risico's voor de vereniging. Een externe audit wordt georganiseerd en uitgevoerd door een commissaris-revisor, benoemd door de Algemene Vergadering op voorstel van het Bestuur. Tevens wordt er gedurende de looptijd van het convenant één 'expert visit' georganiseerd waarin topexperts een tweetal dagen het VLIZ 'doorlichten' (vanaf 2022).

7.3 REGERINGSCOMMISSARISSEN/ TOEZICHTHOUDERS

Zoals statutair bepaald, worden door de Vlaamse overheid twee regeringscommissarissen aangesteld. De regeringscommissaris, aangesteld door de Vlaamse Regering op voordracht van de voogdijminister bevoegd voor financiën, houdt toezicht op het financieel beleid van de vereniging. De regeringscommissaris, aangesteld door de Vlaamse Regering op voordracht van de Vlaamse voogdijminister van het VLIZ, houdt toezicht op de inhoudelijke invulling door het VLIZ van haar doelstellingen. De regeringscommissarissen nemen met adviserende stem deel aan de vergaderingen van het Bestuur.

7.4 WETENSCHAPPELIJKE COMMISSIE

Zoals beschreven in hoofdstuk 6 van dit charter geeft de Wetenschappelijke Commissie advies aan het Bestuur inzake alle wetenschappelijke en wetenschap ondersteunende activiteiten van het VLIZ en ondersteunt deze het VLIZ in het formuleren van kwalitatief en wetenschappelijk gefundeerd advies.

7.5 PERFORMANTIE-INDICATOREN EN EVALUATIE

Teneinde de werking van de instelling zo goed mogelijk te objectiveren werd een lijst van kritische performantie-indicatoren (KPI's) opgesteld en goedgekeurd door het Bestuur. Deze objectief meetbare kwantitatieve KPI's vormen de belangrijkste pijlers van de evaluatie van de werking van de vereniging en zijn vastgelegd in het convenant met het Vlaams Gewest (Artikel 7).

7.5.1 WETENSCHAPS- EN INNOVATIE-ONDERSTEUNING

KPI 1 Het aantal nieuwe of geactualiseerde datasets, gepubliceerd in Open Access is minimum 90 (gemiddeld voor 3 opeenvolgende jaren)

KPI 2 Minimum 200 vaardagen voor wetenschappelijk onderzoek, monitoring en educatie per jaar. Dit is de som van de uitgevoerde vaardagen met RV Simon Stevin, RIB Zeekat en andere schepen uitgerust met apparatuur van de Instelling.

Indien kan aangetoond worden dat door omstandigheden waarop de Instelling geen invloed had, een significant deel van de met VLOOT afgesproken planning van inzet van de RV Simon Stevin (gebaseerd op het jaarlijks vastgestelde beschikbaarheidsschema) niet is gehaald, vervalt deze indicator.

KPI 3 Minimum 7 missies met voertuigen en instrumenten van het Marine Robotics Centre per jaar waarbij meerdaagse campagnes per 4 opeenvolgende dagen als één tellen.

Samenwerking: zie KPI 7.

7.5.2 ONDERZOEK

KPI 4 60 percent (2022) van VLIZ Open Access publicaties (80 KPI 2023-2024-2025-2026)

Dit omvat zowel publicaties die dat Jaar Gold Open Access gepubliceerd zijn in een Open Access Journal, als publicaties die dat jaar Green Open Access gepubliceerd zijn in een institutioneel repository of onder voorlopig embargo in dergelijk repository zijn opgenomen om, van zodra het wettelijk mogelijk is, Green Open Access te publiceren.

KPI 5 Minimum 30 (gemiddelde over drie opeenvolgende jaren) aantal publicaties met VLIZ-medewerkers als (co-)auteur.

- (1) A1-publicaties opgenomen in het Web of Science; en
- (2) publicaties (artikels in wetenschappelijke tijdschriften, boeken, boekhoofdstukken en proceedings) die zouden voldoen aan de voorwaarden voor opname in het Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand voor Sociale en Geesteswetenschappen (VABB-SHW) indien uitgegeven door een universiteit, gewogen volgens de VABB-SHW-factoren (tijdschriftartikels: 1, boeken als auteur: 4, boeken als redacteur: 1, hoofdstukken of artikelen in boeken: 1, proceedings: 0.5).

KPI 6 Minimum 15 (gemiddelde voor 3 opeenvolgende jaren) wetenschappelijke, maatschappelijke of beleids-ondersteunende publicaties die gebruik maken van de gegenereerde tijdsreeksen en waarnemingen (in brede zin).

7.5.3 VALORISATIE & INNOVATIE

KPI 7 Minimum 40 opgestarte en lopende onderzoeks- en innovatie-initiatieven (in het kader van blauwe economie), projectmatige wetenschappelijke samenwerkingen met de organisaties beschreven in 1.1.2 en samenwerkingen in het kader van het Europese of internationale projecten en projectgroepen (met buitenlandse partners).

- KPI 8 Een jaarlijkse toename van 200 citaties naar alle VLIZ-publicaties (som over alle VLIZ-publicaties gemiddeld over drie jaren).
- KPI 9 Minimum 10 onderzoeksinitiatieven met een betrokkenheid van de burgers ('citizen science'), plus 10 evenementen voor wetenschapscommunicatie.

7.5.4 KPI'S MET KWALITATIEVE RAPPORTERING IN HET JAARVERSLAG

Het identificeren van impacttrajecten op basis van VLIZ-kennisvalorisatie die VLIZ opvolgt, met key highlights.

Het begrip 'impacttraject' betekent hier 'een door de Instelling doorheen de tijd bijgehouden narratief van een opspoorbaar causaal verband tussen VLIZ-kennisvalorisatie en de aanwending van deze kennis voor een maatschappelijk of economisch doel'; dit kan starten met de initiatieven die in convenant 2017-2021 bijdroegen aan KPI 10 bis maar kan ook breder opgezet worden.

Meest actuele jaarlijkse update van de inventaris van het mariene onderzoekslandschap in Vlaanderen (Compendium voor Kust en Zee) o.b.v. een exhaustieve survey van de wetenschappelijke literatuu databanken.

Meest actuele citatie-indicatoren, berekend op basis van citaties naar peer-reviewed VLIZ publicaties in een tijdsvenster van 3 jaar zijnde N-1, N-2 en N-3 voor de publicaties uit jaar N-3. Dit betreft de Relative Citation Rate (RCR) en de Normalised Mean Citation Rate (NMCR). Daarnaast worden de publicaties van het VLIZ ook gespiegeld t.o.v. de wereldstandaard aan de hand van de Characteristic Scores and Scales methode (CSS) door ECOOM.

- Mean Observed Citation Rate (MOCR) – aantal citaties/ aantal publicaties met $t=3$
- Mean Expected Citation Rate (MECR) – aantal citaties in tijdschrift / aantal publicaties in tijdschrift met $t=3$
- Relative Citation Rate (RCR) – MOCR/MECR
- Subject Mean Expected Citation Rate (MECRIS) – aantal citaties in het domein / aantal publicaties in het domein met $t=3$
- Normalised Mean Citation Rate (NMCR) – MOCR/MECRIS

8 PERSONEELSBELEID

De Instelling verbindt zich ertoe om een coherent genderevenwichtig HRM-beleid te voeren voor aanwerving, loopbaan- en competentieontwikkeling, opleidings- en beloningsbeleid en arbeidsvoorwaarden, en voorziet maatregelen en waarborgen voor werk-privé balans, het voorkomen van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag en respect voor ieders persoonlijke waardigheid en integriteit.

De Instelling verbindt zich ertoe een diversiteitsbeleid te expliciteren en te voeren, en voorziet hiertoe een diversiteitsplan waarin wat volgt is geëxpliciteerd: de toegewezen middelen en beschikbare diversiteitsexpertise, data verzameling en periodieke monitoring van diversiteitsindicatoren, opleidingen en trainingen over diversiteit, genderevenwicht, inclusie en impliciete genderbias voor personeel en management. De Instelling ondertekent een non-discriminatieclausule en streeft naar maximale toegankelijkheid van zowel infrastructuur als publieke

informatie. De Instelling maakt het diversiteitsplan en de non-discriminatieclausule toegankelijk voor de personeelsleden via een interne site en/of website.

Ongeacht het rechtspositionele statuut van de onderzoeker of de personeelsleden zal bij de rekrutering van onderzoekers of personeelsleden of bij het nemen van beslissingen over onderzoekers niet gediscrimineerd worden.

De Instelling onderschrijft de bepalingen van het Europees Handvest voor onderzoekers en van de Gedragscode voor de rekrutering van onderzoekers van 11 maart 2005.

9 GEDRAGSREGELS

9.1 CONFIDENTIALITEITSPlicht

Voor het directiecomité en het managementteam dat werkt onder de bevoegdheid van de algemeen directeur, gelden dezelfde bepalingen van confidentialiteitsplicht als deze die van toepassing zijn voor de bestuurders.

Verder zijn de bepalingen eveneens van toepassing op alle personeelsleden evenals op elke persoon die betrokken is bij de werking van de instelling. Deze bepalingen zijn eveneens van toepassing op de leden van de Wetenschappelijk commissie.

9.2 INTEGRITEIT EN ETHIEK

Het VLIZ stelt een ethische en verantwoorde handelswijze voorop voor al haar medewerkers, zowel permanente als tijdelijke krachten en zulks middels een gedragscode. Zij streeft ernaar doorheen alle geledingen van de organisatie te werken met inachtnaam van het hoogst mogelijke niveau van zakelijke, wetenschappelijke en ethische integriteit. Alle bestaande en goedgekeurde richtlijnen zijn beschreven in het arbeidsreglement (zie bijlage).

Deze richtlijnen willen een duidelijk kader aanreiken waarin respect voor externe wet- en regelgeving alsook voor interne beleidslijnen voorop staat met oog en zorg voor de impact van de handelingen die medewerkers stellen.

De algemeen directeur en het directiecomité nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de kennis en het begrip van, evenals het respect aan de gedragscode optimaal worden nagestreefd.

9.3 WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT

Een belangrijke strategische doelstelling voor het VLIZ is het initiëren, ondersteunen, bevorderen en uitvoeren van innovatief en multidisciplinair marien onderzoek. Binnen deze activiteiten staat het verantwoordelijk gedrag van onderzoekers steeds centraal. Het VLIZ zet daarom in op het stimuleren van goede onderzoekspraktijken om te garanderen dat het onderzoek betrouwbare kennis oplevert en op een verifieerbare manier gebeurt.

Wetenschappelijke integriteit wordt ruim gedragen door het VLIZ-beleid, door de onderzoekers en binnen diens (inter)nationale netwerken en projecten. De integratie van een verantwoordelijke wetenschappelijke onderzoekscultuur draagt bij tot de kwaliteit van het wetenschappelijk onderzoek en rechtvaardigt deze ook voor de buitenwereld. Het VLIZ volgt hierbij de principes van wetenschappelijk integer gedrag zoals uitgeschreven op Vlaams en Europees niveau in:

- [de Ethische code van het wetenschappelijk onderzoek in België](#) (2009); en
- [de European Code of Conduct for Research Integrity](#) (2017).

Het VLIZ heeft een responsible research manager die ook contactpersoon is voor kwesties inzake integriteit en wetenschappelijk wangedrag. Deze persoon is in nauw contact met een netwerk van professionals wetenschappelijke integriteit over heel Vlaanderen, die elkaar jaarlijks op de VCWI- Ontmoetingsdagen informeren over good practices binnen de verschillende onderzoeksinstellingen.

Daarnaast zal het VLIZ indien nodig een Commissie voor Wetenschappelijke integriteit (CWI) oprichten bestaande uit een voorzitter, 3 leden en een secretaris. Deze ad hoc-commissie zal in het leven worden geroepen om zaken te behandelen van mogelijke inbreuken tegen wetenschappelijke integriteit, zoals plagiaat, vervalsing of verzinnen van data.

Als lid van de Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit (VCWI) kan er, door betrokkenen bij gevallen van mogelijke inbreuken op wetenschappelijke integriteit, ook beroep worden gedaan op een tweede advies van de VCWI. Door akkoord te geven met het reglement van de VCWI verbindt VLIZ zich ertoe de adviezen van het VCWI te erkennen.

Voor vragen en zaken gerelateerd aan wetenschappelijke integriteit kan men contact opnemen met de VLIZ responsible research manager via integrity@vliz.be.

9.4 ZAKELIJKE INTEGRITEIT & BELANGENCONFLICTEN

Elke vorm en schijn van belangenverstrengeling tussen instelling en bestuurders, managementteam en overige personeelsleden moet worden vermeden.

In de schoot van de instelling neemt niemand deel aan de discussie en de besluitvorming over een onderwerp of transactie waarbij deze persoon een tegenstrijdig belang heeft. In de schoot van de instelling neemt of beïnvloedt niemand een beslissing waarbij zij zichzelf ten nadele van de instelling kunnen verrijken, of waarbij zij aan de instelling een zakelijke opportuniteit kunnen ontnemen.

Bestuurders, leden van het managementteam en overige personeelsleden verbinden zich uitdrukkelijk tot het naleven van deze gedragscode.

9.5 ANDERE BEPALINGEN

Het VLIZ streeft ernaar met passende risicoanalyses, verbeteringsprojecten en noodplannen, de voornaamste risico's te identificeren en te beperken.

Waar mogelijk en aangewezen worden hiertoe ook passende verzekeringspolissen afgesloten of back-up voorzieningen getroffen.

Dit is o.m. het geval inzake algemene aansprakelijkheidsrisico's, inclusief een specifieke dekking voor de aansprakelijkheid van bestuurders en risicodekkingen voor de activiteiten.

10 BEKENMAKING VAN HET GOOD GOVERNANCE CHARTER

Het VLIZ waarborgt een passende bekendmaking en openbaarmaking van zijn Good Governance Charter via haar website voor eind 2022. Het VLIZ geeft vanaf 2012 alle relevante gebeurtenissen op het vlak van deugdelijk bestuur weer in zijn jaarverslag.

11 BIJLAGEN